

16. Sep. 1925

FAKTA

Dato:

16. Sep. 1925

Sidetal:

Dagbog, 1925, 9, side 22 recto - 26 verso

Dagbogens placering:

Det Kongelige Bibliotek

Ophavsmand/nøgleperson:

Johannes Larsen

Omtalte personer:

Frederik Balle

Jens Daugaard-Jensen

Kristian Hansen

- Hastrup

Christen Hauge

Dan la Cour

Eiler Lehn Schiøler

- Maibom

John Møller

Knud Oldendow

Peder Petersen

- Rose

Finn Salomonsen

- Thomsen Grønland

TRANSSKRIFTION

16 Septbr.

Fr. N kl. og skyet

Kl 5,30 passerer vi et meget stort Isbjærg og samtidigt dukker Landet frem af en Skybanke i Ø.

Henad Kl. 8 passerer vi Hollænderbuen ¹ og sejler ind paa Fjorden, Provsten viser mig Uglepils Hulen og peger paa Radiomasten der kommer til Syne for ude. Nede i Messen sidder Ministeren og Første Styrmand og spiser stegt Spegesild og jeg faar noget med. Mens jeg barbarer mig drøner Salutskudene og Ankeret gaar. Saa er vi i Julianehaab Der ligger Søkongen og "Bjørnen" og en Galease "Emma".

•44• [Tegning] Jeg hilser paa Kap York Petersen ved Landgangen og gaar med Nalaga op til Bestyrer Hastrups ²

•45• og Befolkningen er samlet paa Klippen ved Broen. Det er den Koloni der mest ligner en By af dem jeg har set. Der er Kajer af Kvadresten og hvide røde og grønne Stakitter om Smaahaver og grønne Græsrabatter. Honoratiores kommer om Bord og lidt efter ror de i Land med Ministeren Direktøren og flere. De 2 Marinere ror over i Søkongen. Ulykken skete under Stormforhold i Isar Havn lidt N for Arsuk, Jollen sank da de var ved at sætte en Trosse i Land, der var 3 Mand i den og kun den ene blev reddet.

Frokost om Bord og i Land lige efter. Paa en Plads med en Brønd

•46• [Tegning] •47• i Midten bag Bestyrerboligen en lille grøn Plet med en lille Bæk, sidder en Del Sisgener og spiser Græs. En lysere og de andre typiske Rostrata. Ved Elven sidder en Stenpikker der har vasket sig og ryster og piller sig tør.

Snespurv.

Ved Kantlysningen en tam And og 3 Graaællinger stækkede og med Halen klippet!

Dejligt mildt og varmt Solskin. Paa Engen langs Elven græsser nogle Køer gule og en sortbroget. Lidt ovenfor Kolonien i Dalen danner Elven en større Sø. Paa Elvens højre Side er der grønne Marker hvor Høet ligger paa Skaar, ovenfor er Fjældet med Radio

•48• [Læses uafhængigt af foregående side]

Den 18 spiser vi Frokost i Messen, der er en blegrød Kødpølse paa Bordet som Styrmand Jørgensen ³ kalder "Sangerindens Drøm".

•49• [Læses i forlængelse af næstforrige side]

masterne, den højeste er 82 m. 2 Ravne fl. over 12 tamme Gæs. De fleste Grønlændere bor i gul eller rødmaledede Træhuse med hvide Vinduer, kun oppe i den østlige Del af Byen er der et Par enkelte Jordhuse 5 hvide Geder gaar over Broen og giver sig til at græsse paa Skraaningen. Kajakerne er næsten uden Spring med lange Stævn for og agter.

[Tegning]

Jeg træffer de andre og gaar med ind til Niuverton som hedder Schultz. ⁴

Derefter om Bord med Schiøler for at hente Fugle til Udstopning og min Skitsebog. I Land og ud at tegne. Op i Dalen da jeg kommer tilbage møder jeg

•50• Provsten ⁵ og gaar en lille Tur med ham, vi er henne at se en Konebaad (af Træ) komme hjem med et Læs Enebær til Brændsel de har ogsaa en Rype og et Tørklæde fuldt af Bær med. Der gaar et Par islandske Heste, meget fede en gul og en hvidskimlet. Ombord til Middag Kl. 5. Kl. 7 er der Middag for de stedlige Honoratiores og Kap York Petersen. Dir La Cour har lovet Nordlys i Aften, vi befinder os i den Zone hvor de er hyppigst og det skal være den gunstigste Aarstid. I Mrg skal Ministeren og Landbrugskonsulenterne en Tur ind i Igalikofjorden.

•51• Ministeren har inviteret mig med hvis der er Plads, det er spændende. Efter Kaffen spiller jeg ½ 12 med Finn Styrmanden og Hr Rose og Hr Thomsen. ⁶ Ved 9 Tiden gaar jeg ud og ser paa Nordlys. Det er gevaldigt at se.

[Tegning]

Derefter faar jeg en Sjus sammen med Schiøler Nalaga Direktøren, Ing Malchow Møller ⁷ som skal med hjem Dr og Landbrugskonsulent K Hansen i Direktørens Kahyt. Taler af Nalaga for Schiøler og mig og Direktøren [samt] af Schiøler til Nalaga

•52• Saa gaar jeg op og faar fat i Møller og Kap York Petersen og vi gaar hen i vores Kammer hvor Nalaga i Gaar har faaet anbragt en Fl. Whisky og en Spand Sodavand. Møller og Kap York faar Is hos Kokken Schiøler kommer med Nalaga og Ma[l]chau M. og saa drikker vi det. Kap York forsvinder vi andre gaar ind i Messen hvor Kaptajnen sidder og surmuler. Nalaga faar ham til at rykke ud med en Fl. Whisky og 1st Mester kommer til. Det er bleven bestemt at Hans Egede skal sejle os ind til Igaliko Fredag. Jeg troede derfor at Motorbaadsturen er gaaet ind. Og gaar til Køjs ved 1 Tiden med den Beslutning at sove længe

•53•

---

¹ Hollænderbuen, formentlig Hollænderøen (Isaarutip Nunaa): større ø i indsejlingen til Julianehåb/Qaqortoq.

² G.N. Bugge skrev i artiklen "Koloniliv i Godthaab": "Bag bestyrerboligen lå assistentboligen opført 1833, også kaldet qivitokhuset (qivitok: fjeldgænger eller spøgelse). Her boede assistent Binzer med familie kort efter afløst af assistent Hæstrup" (tidsskriftetgronland.dk/archive/1970-8-Artikel104.txt). Der er formentlig tale om Leif Hæstrup, som også er omtalt i Janni Andreassen: Altid frimodig. Biografi om polarforskeren, forfatteren og eventyreren Peter Freuchen, 2. udg. Gyldendal, 2015.

³ Det har ikke kunnet spores, hvem styrmand Jørgensen var.

⁴ Det har ikke kunnet spores, hvem Niuverton (niivertut: forretningsmanden), som hedder Schultz, var.

⁵ Frederik Balle. Se side 69, note 14.

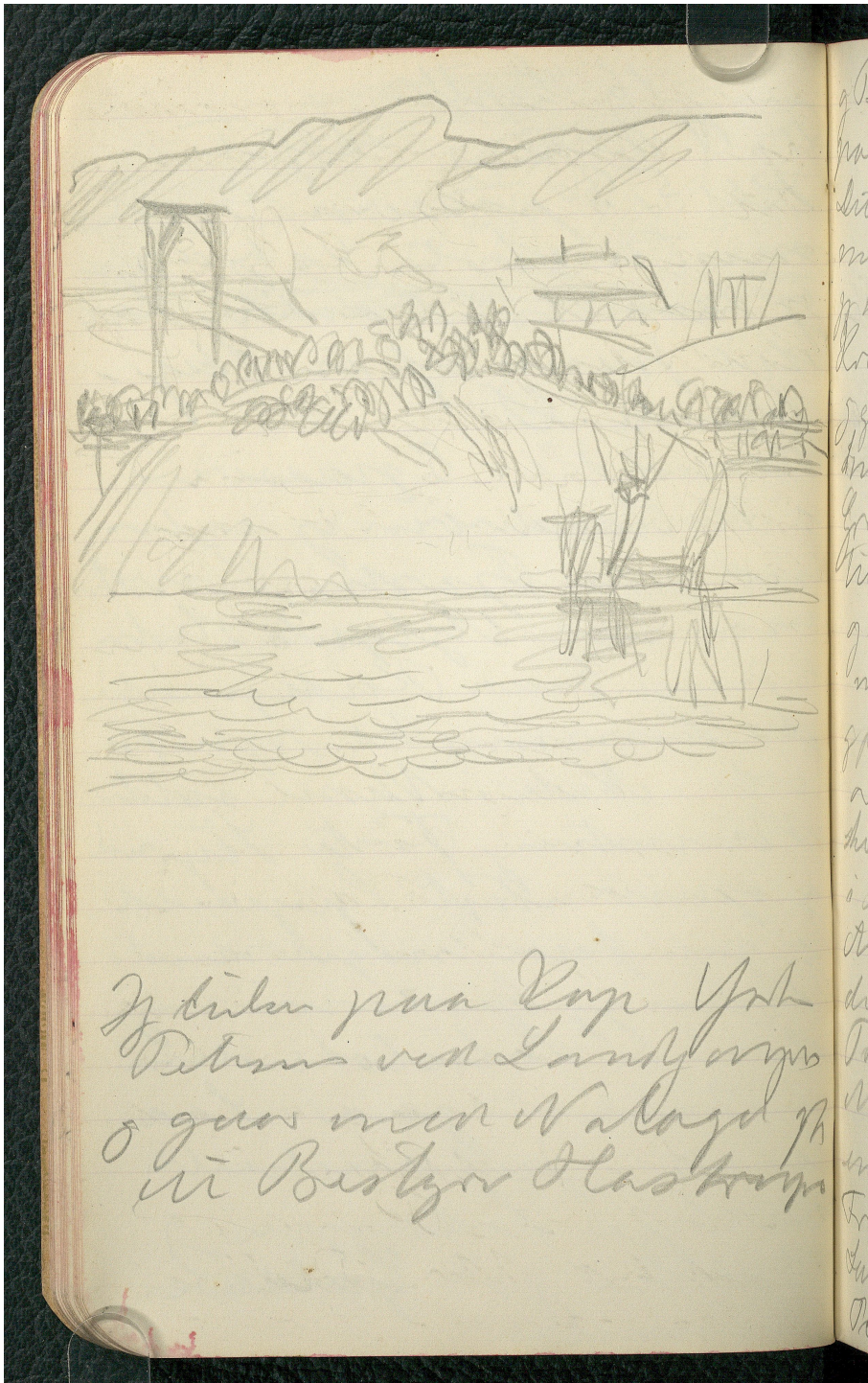
⁶ Det har ikke kunnet spores, hvem passagererne Rose og Thomsen var.

KILDER TIL DANSK KUNSTHISTORIE

NY CARLSBERGFONDET

⁷ Laurits Malchow Møller (f. 1889) kaldte sig Malchow-Møller. Ifølge Biografiske Oplysninger ang. Den Polytekniske Lærestalts kandidater 1829-1929 (Ingeniørforeningen, 1930) var han søn af en københavnsk urtekræmmer og blev i 1914 kandidat fra bygningsretningen på Polyteknisk Lærestalt. Han giftede sig i 1916 med Astrid, f. Schäffer (f. 1881). Malchow-Møller var fra maj 1924 til januar 1926 ansat ved Dansk Radio Aktieselskab som leder af opførelsen af radiostationer i Godhavn/Qeqertarsuaq og Godthåb/Nuuk, der indviedes henholdsvis 6. september og 28. oktober 1925. I 1926 blev han udnævnt til stadsingeniør i Holbæk.

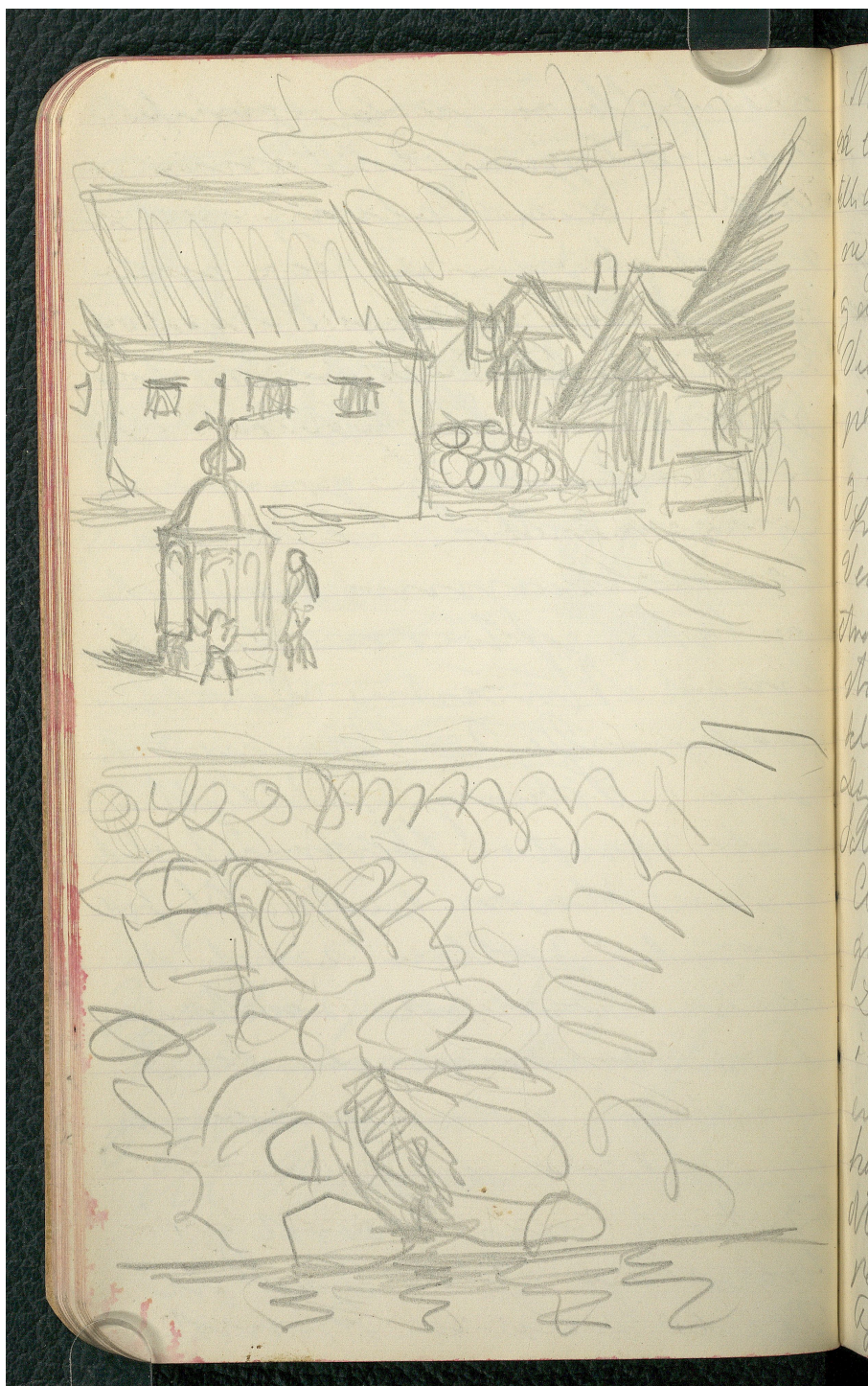
16 Septbr.
Fr. N. Kell. g. skrevet
Re 5, 30 passover vint
meget stort Isbyg
g. samvægt dukke her
dit frem af en Key.
Lynke: D.
Herod Kl. 8 passover
i Hollanden og syde
ind fra Guden, Povst
sion mig Ulykts Hule
g. nye fra Radimatis
de kommer til Lynke
vde. Nede i Morn sidde
Minister, Fintte Steynd
g. epiv. det Spejled
g. nye fra meget vnde.
Mun g. horevning
Arvin Salutsuden
g. Ankeret gaa. Iaa
Ser vi i Julebrant
des nye Sakerys g.
Byrn g. en Galdese.
"Ennua"

J. K. Petersen
Petersen ved Landingsvejen
og gaar over Valby og
i Bøstov og Laskerup

g Befolkningen er samlet
fra Ulyggen ved Born.
Det er den Koloni der
erst bygges en By af den
og her set. Der er Reger af
Koadjuvener, her, og der
og grønne Statutter og
deres have og grønne
Gres outath. I den
Tid der der er en
og lidt efter der er i den
med Ministerial Discretion
og her. De 2 Mænd var
er i Schuyler. Ulyggen
skete under Stormen ved
i den Tid lidt N for
Arrest; Jollen sank da
der var med et sæt i
Toen i den, der var 3
Mænd i den og kun en
ene blev reddet.
Forkert om Bord i
Lund by efter. Der er
Plads med en Bord.

**KILDER TIL
DANSK
KUNSTHISTORIE**
NY CARLSBERGFONDET

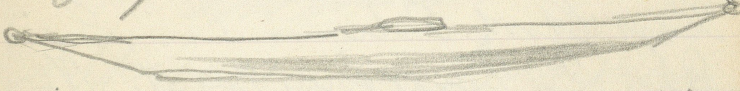

i Mitter by Bredvejsboligen
med lille grøn Allé med et
lille Park, sidder en del Træer
og spin. Græs. En lys og
en en mere typisk Restant.
Ved Elven sidder en stor
gæstebud der har været af
og rigtig og rigtig af Træ.
Landskabet.
Ved Landgangen er der
nok 3 Gradestegene.
Stadig med de store
klippet!
Lidt norden for vandet
Landskabet. Den store by
Elven græsser nye Træer
gule og en sølvet.
Lidt ovenfor Kolonien
i Dalen danner Elven
en store Sø. Den Elven
høje Side er de grønne
Marken hvor det bys
med Skov, ovenfor
Gælden med Røde.

Den 18 ejendoms Forbudt i
Næsten, de er en Belysning
Kødpolsen paa Bredten
samt styret med Jern
sen kaldet: "Lange"
indens Drømme.

mastom, din højde er
82 m. 2 Ravnepfl. over
12 terrasser Gas. De fleste
Gordunderer var i gul eller
rødmaltede Toakuse med
vide Vindene, kun tynde
i den østlige del af Byen
de et Par enkelte Jordkuse
5 hvide Gede gav over 200
en grønne og til at grasse
over 1000000.
Lagene er næsten alle
lyse med lange Stær
de og øger.

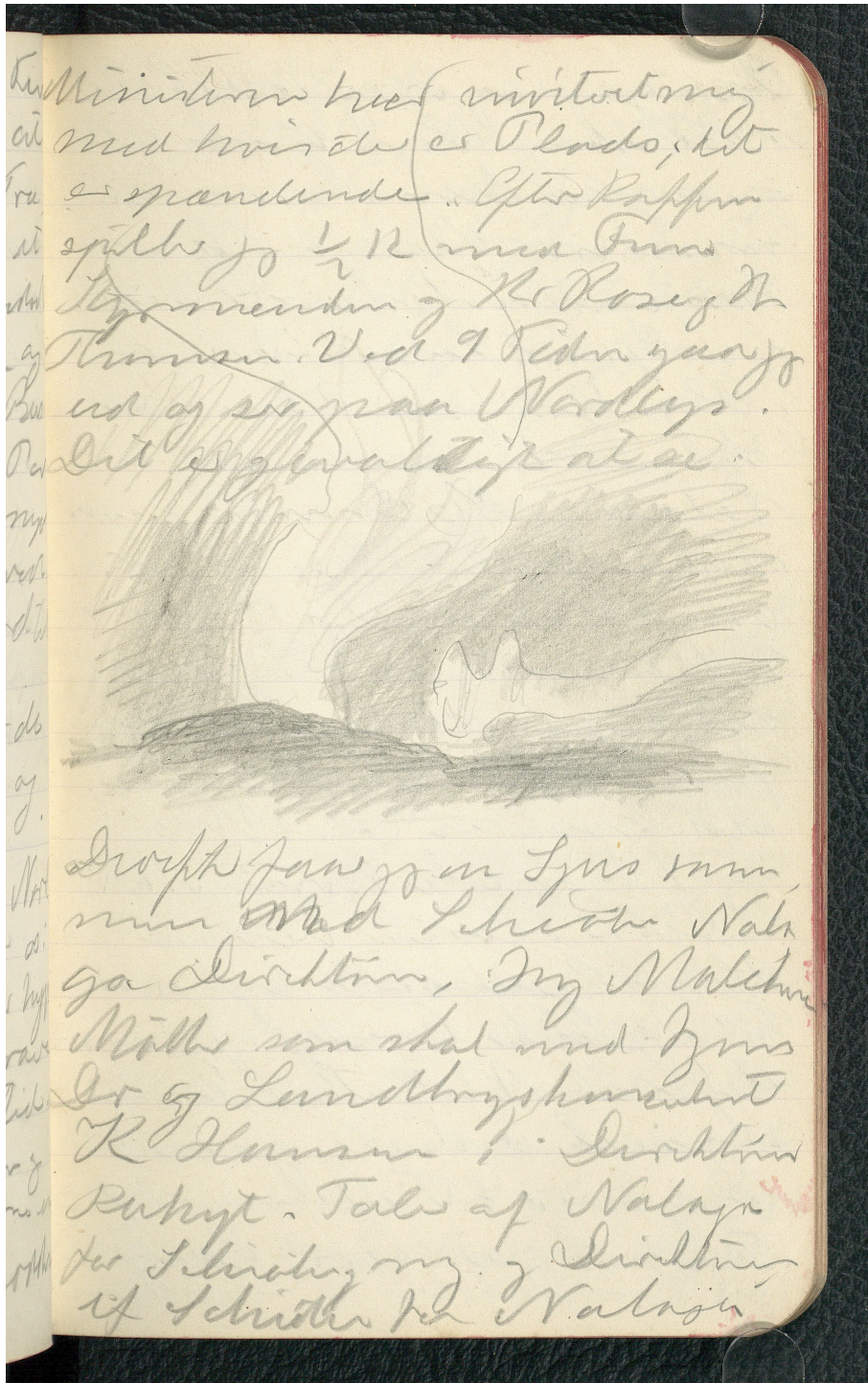

Je trappe de anstoe, you
vred ind til Skovene,
saker som vedde Schutte
Løsepen om Bord med
Schutte for at vinde Augh
til Udstopning og min
Kitsbog. I Schutte og ud at
byne. Op. Salen de 17
Kunne eller møde 18

Provins, gav en lille tur
med ham, vi havde et
seer Konebaad (af Tra)
komme hjem med et
Læs Embes til Brændstik
de var dyrt og Rye og
et Tækkede pult af Bælg
med. De gav et Par
Sjældne Heste, meget
fede en gul, en hvid,
skinnede. Om bord til
Midday Kl. 5.

Kl. 7 et de Midday fæde
stedlige Honoratibors og
Kap. York Petersen.

Der La Larsen har lovet Nord,
lys i Aften, vi befinde os i
den Dore hvor de er Rye
rigt og det skal være
den grundstjerte Stavstik.
I Morg skal Administration og
Landbrugskommissionen en
Tur med i Igaltokofjordh.

Da gav jeg og fandt
i Mølle og Kjøp York Peter
gav mig dem i vores Røn
med her Nalaja i Theoria
for samt arbejder i Pl. Whisky
og en Grand Godemund. Mølle
og Kjøp York fandt her Kølber
Schinken komme med
Nalaja og Mathon M. g. som
skikke i det. Kjøp York for
vinder i anden gav mig
i Mølle her Kjøp York
siddes i Mølle. Nalaja
fandt dem her at rykke
ud med en Pl. Whisky
og 1te Mølle komme her.
Det er blaven bestemt at
Hans Cyder skal siges i
til Igalike Freds. Jeg tror
desuden at Møllekomme
er gant med. Og gav her
Kjøp York i Mølle med den
Bestemt at rove Løve